

Overgangsrecht Witteveen 2015 en knippen van pensioen

01-11-2016 | Door Fiscale Zaken Vivat Verzekeringen

VIVAT

Vraag:

Hoe moet worden omgegaan met pensioen dat in een periode is opgebouwd waarin ruimere fiscale kaders van toepassing waren dan de huidige? Het meest recente voorbeeld van een wijziging van het fiscale kader is de op 1 januari 2015 in werking getreden “Wet verlaging maximum opbouw- en premiepercentages pensioenen en maximering pensioengevend inkomen”¹, beter bekend als de wet Witteveen 2015.

Antwoord:

Wijziging pensioenovereenkomst leidt niet tot wijziging opgebouwd pensioen

Om de vraag te beantwoorden kijken we eerst naar het civiele recht en wel naar de Pensioenwet.

Hierin is bepaald dat als “een pensioenovereenkomst wordt gewijzigd, de voor de aanspraakgerechtigden tot het moment van wijziging opgebouwde aanspraken niet wijzigen².”

Volgens de definities in de Pensioenwet is een aanspraakgerechtigde “de persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan pensioen.”³ Hierdoor vallen alle pensioensoorten die nog niet zijn ingegaan onder de werking van deze bepaling. De volgende pensioensoorten mogen dus niet wijzigen door een wijziging van de pensioenovereenkomst:

- Ouderdomspensioen;
- Prepensioen;
- Partnerpensioen op opbouwbasis
- Wezenpensioen op opbouwbasis

Op deze ‘hoofdregel’ bestaan uitzonderingen. Het wijzigen van de fiscale kaders staat niet bij deze uitzonderingen. Dit betekent dat de fiscale kaders zoals deze golden vóór inperking van de fiscale kaders van kracht blijven op de aanspraken die op het moment van wijziging zijn opgebouwd.

¹ Staatsblad 2014, nr. 196

² Artikel 20 Pensioenwet

³ Artikel 1 Pensioenwet

PP/WzP op opbouwbasis is fiscaal gelijk aan PP/WzP op risicobasis

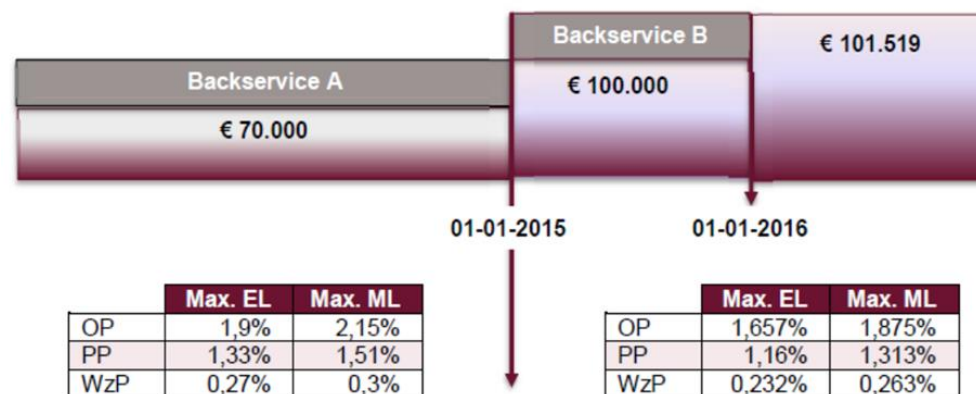
In een fiscaal beleidsbesluit⁴ wordt met het oog op een redelijke wetstoepassing toegestaan dat ook bij een vóór 2015 bestaand partner- en wezenpensioen op risicobasis wordt uitgegaan van de fiscale kaders voor pensioenopbouw die vóór een beperking daarvan bestonden. Voor de toepassing van het overgangsrecht kan het rijtje van de hierboven genoemde pensioensoorten dus worden uitgebreid met:

- Partner- en wezenpensioen op risicobasis dat vóór 2015 bestond.

Overgangsrecht voor op vóór 1 januari 2015 bestaand pensioen

Het is dus duidelijk hoe de fiscale behandeling van pensioen op basis van het overgangsrecht kan plaatsvinden. Voorwaarde is dat de betreffende pensioensoort al vóór 1 januari 2015 is opgebouwd (in het geval van partner- en wezenpensioen op risicobasis: al bestond). Met welk opbouwpercentage mag worden gerekend vóór en na 2015 is afhankelijk van het soort toezegging en het pensioenstelsel.

Voorbeeld:

⁴ Onderdeel 11.2 van het besluit van 6 november 2015, nr. BLKB2015/830M, Staatscourant 2015 nr. 40404

- Backservice A geldt ook voor loonverhogingen na 1 januari 2015, echter tot het maximum pensioengevend loon van € 100.000 (deze grens stijgt niet) is bereikt. Het voor backservice in aanmerking te nemen opbouwpercentage is gebaseerd op de na 1 januari 2015 geldende maxima;
- Backservice B betreft de wegens indexatie gestegen aftoppingsgrens, i.c. € 1.519. Het voor de backservice in aanmerking te nemen opbouwpercentage is gebaseerd op de na 1 januari 2015 geldende maxima. Dienstjaren worden tot uiterlijk 1 januari 2015 in aanmerking genomen;
- Voor de tot 1 januari 2015 opgebouwde/bestaande pensioenen gelden voor de betreffende dienstjaren de opbouwpercentages van de vóór 1 januari 2015 geldende maxima;
- Voor de vanaf 1 januari 2015 opgebouwde / op te bouwen pensioenen gelden voor de betreffende dienstjaren de opbouwpercentages van de na 1 januari 2015 geldende maxima.

Het kan zijn dat pensioen in een bestaande regeling vóór 1 januari 2015 wel is toegezegd, maar pas ná 1 januari 2015 is opgebouwd/ontstaan. Een voorbeeld hiervan is partnerpensioen dat wegens het verkrijgen van een kwalificerende partner na 1 januari 2015 is ontstaan. In die situatie kunnen alle dienstjaren in aanmerking worden genomen, echter het opbouwpercentage is gebaseerd op de na 1 januari 2015 geldende maxima.

Het spreekt voor zich dat alleen uitgegaan kan worden van deze fiscale maxima als de pensioenregeling deze mogelijkheid draagt (het reglement hierop aangepast is) en de uitvoerder heeft aangegeven in hoeverre hij dit administratief aan kan.

FA